

Αθήνα, 12 Οκτωβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κα Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Ματαίωση προγραμματισμένων ερευνητικών εργασιών στον αρχαιολογικό χώρο Ονιθές Γουλεδιανών Ρεθύμνου»

Η Ονιθέ Γουλεδιανών αποτελεί έναν από τους μείζονες αρχαιολογικούς χώρους του Ρεθύμνου, από άποψης ιστορικής αξίας και σπουδαιότητας. Οι πρώτες ανασκαφικές εργασίες στη θέση αυτή, που ανέδειξαν τη σπουδαιότητά της, πραγματοποιήθηκαν τη δεκαετία του 50, φέρνοντας στο φως αρχαιότητες κυρίως της αρχαϊκής εποχής (7^{ος}-6^{ος} αι. π.Χ.). Οι αρχαιότητες (ενδεχομένως δημόσια οικοδομήματα) θεωρούνται ιδιαίτερες σημαντικές για την επιστημονική έρευνα, καθώς αναφέρονται σε μια εποχή ελλιπώς τεκμηριωμένη, η οποία σχετίζεται με την εμφάνιση της πρώιμης αστικοποίησης στην Κρήτη και του φαινομένου των πόλεων-κρατών. Η Ονιθέ θεωρείται μια από τις ελάχιστες θέσεις στην Κρήτη, η έρευνα της οποίας δύναται να δια φωτίσει αυτή τη χρονική περίοδο.

Έπειτα από τη σιγή πολλών δεκαετιών, η αρχαιολογική έρευνα στην Ονιθέ άρχισε ξανά από το σημείο όπου είχε σταματήσει η παλαιότερη έρευνα, δίνοντας τέλος σε μια μακροχρόνια αδράνεια. Το νέο ερευνητικό πρόγραμμα ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια με φορέα υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου και άδεια διενέργειας πενταετούς διάρκειας (2018-22). Η νέα αρχαιολογική έρευνα ήρθε ως επιστέγασμα μιας ευρύτερης, κοινωνικά, προσπάθειας που έχει θεωρηθεί μάλιστα υποδειγματική, καθώς πέτυχε κατά τρόπο αγαστό τη συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης, της επιστημονικής κοινότητας, αλλά και της τοπικής κοινωνίας.

Ωστόσο, τη φετινή χρονιά το ανασκαφικό πρόγραμμα ματαιώθηκε, ανατιολόγητα, (δεν εκδόθηκε η σχετική ετήσια άδεια, χωρίς αυτό να σχετίζεται με την πανδημία και τα μέτρα για την Covid-19), δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα στην εξέλιξη της επιστημονικής έρευνας και ανακόπτοντας μια ιδιαίτερη δυναμική (επιστημονική και κοινωνική), που είχε αναπτυχθεί γύρω από την ανασκαφή, την οποία η ευρύτερη κοινωνία έχει με θερμό τρόπο αγκαλιάσει και από την οποία προσδοκά πολλαπλά οφέλη.

Η ματαίωση των προγραμματισμένων ερευνητικών εργασιών έχει ήδη δημιουργήσει σειρά προβλημάτων στο αρχαιολογικό υλικό, το οποίο ούτε συντηρείται ούτε μελετάται, αλλά κυρίως στις ευρισκόμενες κατά χώρα ευπαθείς δομές και αντικείμενα, οι οποίες είχαν προσωρινά προστατευτεί (καλυφθεί), με σκοπό την οριστική τους αποκάλυψη και συντήρηση κατά τη φετινή ανασκαφική περίοδο. Η θέση, που είχε αρχίσει να διαμορφώνεται σε αρχαιολογικό χώρο, έχει επανέλθει σε κατάσταση ερήμωσης, ενώ δικαιολογημένα εκφράζονται φόβοι για την ασφάλεια και την προοπτική της ανασκαφικής έρευνας.

Ερωτάται η κα. Υπουργός:

- 1) Για ποιόν λόγο δεν πραγματοποιήθηκε η φετινή ανασκαφή στην Ονιθέ, κατά παράβαση της προβλεπόμενης διαδικασίας από το Υπουργείο Πολιτισμού, γεγονός που έχει δημιουργήσει βλαβερές συνέπειες για τις αρχαιότητες και την επιστημονική έρευνα;

- 2) Εάν το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού προτίθεται να υποστηρίξει -και με ποιόν τρόπο- το τρέχον ερευνητικό πρόγραμμα της Ονιθές, που θεωρείται σημαντικό τόσο για την επιστημονική κοινότητα, όσο και για την τοπική κοινωνία.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ξανθός Ανδρέας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)